

Sygn. akt

III AUa 641/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **4 listopada 2015 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Mirosław Szwagierczak
	Sędziowie:	SSA Ewa Madera SSA Alicja Podczaska (spr.)
	Protokolant	st.sekr.sądowy Elżbieta Stachowicz

po rozpoznaniu w dniu **4 listopada 2015 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **Z. T.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.**

o przeliczenie emerytury

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku **Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu**

z dnia **9 kwietnia 2015 r.** sygn. akt **III U 285/15**

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz wnioskodawcy Z. T. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Decyzją z 02.02.2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział

w R. na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2004r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 21 listopada 2008r., o emeryturach kapitałowych po rozpatrzeniu wniosku Z. T. z 18.12.2014r., odmówił prawa do przeliczenia jego emerytury.

W uzasadnieniu powołano przepis art. 55 ustawy emerytalnej podając , że, urodzonemu przed dniem 1.01.1949r., który osiągnął wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat dla mężczyzn i posiada okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn, może być obliczona emerytura w oparciu o zgromadzone na koncie składki na ubezpieczenie emerytalne z uwzględnieniem ich waloryzacji, o ile wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po raz pierwszy po dniu 31.12.2008r. i kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego. ZUS podał, że Z. T.z wnioskiem o emeryturę wystąpił po raz pierwszy w dniu 02.10.2008 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji Z. T., domagał się jej zmiany i przeliczenia emerytury. Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie prawa materialnego tj. art. 55 ustawy z dnia 17.12.1998r., o emeryturach i rentach

z FUS, poprzez przyjęcie, że nie przysługuje mu prawo do przeliczenia emerytury. Wniosek o emeryturę złożył po raz pierwszy w dniu 02.10.2008r., jednak wypłata świadczenia została zawieszona z powodu kontynuowania zatrudnienia. W dniu 23.03.2009r., złożył wniosek o odwieszenie wypłaty emerytury , kontynuując pracę zawodową i podlegając ubezpieczeniu społecznemu, aż do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego w 2010r., oraz nadal . W ocenie skarżącego fakt pobierania przez niego świadczenia emerytalnego, a także wystąpienie z wnioskiem o emeryturę po raz pierwszy przed dniem 31.12.2008 r., nie mają żadnego znaczenia dla przeliczenia emerytury na zasadzie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania uzasadniając ,jak w decyzji .

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu rozpoznając sprawę ustalił stan faktyczny :

Wnioskodawca Z. T., ur. (...)w dniu 02.10.2008 r., złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury.

Decyzją z dnia 17.10.2008 r., organ rentowy przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury począwszy od dnia 1.10.2008 r. Wypłatę przyznanej emerytury podjęto od dnia 01.03.2009 r.

Wnioskodawca kontynuował ubezpieczenie również po dacie przyznania prawa do emerytury. Od dnia 07.10.1995 r., do chwili obecnej jest zatrudniony w (...)” w M.na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu.

W dniu 18.12.2014 r. Z. T. złożył wniosek, w którym domagał się obliczenia wysokości emerytury według nowych zasad w sytuacji kontynuacji zatrudnienia.

Rozstrzygając spór w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy zważył , iż zgodnie z przepisem art. 55 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS, ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31.12.2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Z kolei przepis art. 26 ustawy emerytalno-rentowej stanowi, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art.

25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Mając powyższe na uwadze Sąd zlecił organowi rentowemu poczynienie symulacyjnego wyliczenia emerytury wnioskodawcy zgodnie z zasadami z art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej . Wysokość tak wyliczonego świadczenia była dla wnioskodawcy korzystniejsza .

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2015 r. :

- w pkt – cie I – szym zmienił zaskarżoną decyzję zobowiązując Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. do przeliczenia emerytury wnioskodawcy poprzez obliczenie jej według nowych zasad , zgodnie z art. 26 w związku z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS ,

- w pkt – cie II – gim wyroku zasądził od ZUS/ O w R. na rzecz wnioskodawcy kwotę 120 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego .

Uzasadniając powyższe rozstrzygnięcie Sąd w szczególności podał , że w pełni akceptuje poglądy Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z dnia

4 lipca 2013 r. II UZP 4/13, iż „ubezpieczony urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r., który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r., ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 27 w związku z art. 55 u.e.r.f.u.s., także i niezależnie od tego, czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą”.

Natomiast w uzasadnieniu wyroku z dnia 19.03.2014 r. I UK 345/13 Sąd Najwyższy wskazał, że przesłanki takie spełnia również ubezpieczony, który wystąpił o emeryturę po raz pierwszy przed dniem 31.12.2008 r., ponieważ dopuszczalne jest kilkakrotne przechodzenie na emeryturę, a emerytura w niższym i w powszechnym wieku emerytalnym to odrębne rodzaje emerytur. Osoba, która po przyznaniu prawa do emerytury kontynuowała obowiązkowe lub dobrowolne ubezpieczenie społeczne nie straciła statusu ubezpieczonego, o jakim mowa w art. 4 ust. 13 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w przeciwieństwie do osoby, która nie kontynuowała takiego ubezpieczenia i nabyła statut emeryta z art. 4 ust. 1 cyt. ustawy.

Taka sytuacja zachodziła zdaniem Sądu w niniejszej sprawie. Wnioskodawca nabył bowiem prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 1.10.2008 r., decyzją z dnia 17.10.2008 r., i do osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego kontynuował zatrudnienie. Następnie wystąpił o emeryturę po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego i przeliczenie świadczenia w dniu 18.12.2014 r. Kwota emerytury wnioskodawcy obliczona zgodnie z przepisem art. 26 ustawy wynosi 5742,41 zł i jest korzystniejsza od dotychczas wyliczonej wynoszącej 4077,17 zł.

Z tych względów Sąd uznał, że wnioskodawca ma prawo do wyliczenia emerytury na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy z dnia 17.12.

1998 r., o emeryturach i rentach z FUS, na podstawie wcześniej ustalonego kapitału początkowego.

W podstawie prawnej dodatkowo powołano art. 477¹⁴ § 2 k. p. c .

Powyższy wyrok zaskarżył w całości apelacją Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. zarzucając naruszenie art. 26 w związku z art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 r. , Nr 153 poz. 1227) poprzez przyznanie prawa do przeliczenia emerytury wnioskodawcy z zastosowaniem zasad zgodnie z art. 26 ustawy .

Apelacja zawiera wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania wnioskodawcy lub o uchylene wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji .

W uzasadnieniu organ rentowy w szczególności podał , że nie może zgodzić się z argumentacją Sądu I instancji , iż możliwe jest przeliczenie emerytury wnioskodawcy w oparciu o art. 26 w zw. z art. 55 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym po 01.01.1949 r. , i którzy kontynuowali zatrudnienie po osiągnięciu wieku emerytalnego i którzy pomimo przyznania emerytury w niższym wieku emerytalnym nie pobrali wcześniej przyznanej emerytury choćby za jeden miesiąc , przysługuje prawo do obliczenia emerytury na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej .

Zdaniem ZUS nie można opierać się w niniejszej sprawie na treści uchwały SN z dnia 04.07.2013 r. sygn. II UZP 4/13 , ponieważ uchwała ta zapadła w sprawie , w której ubezpieczony złożył wprawdzie wniosek o wcześniejszą emeryturę i świadczenie to zostało mu przyznane , ale ze względu na kontynuowanie zatrudnienia i osiąganie przychodów powodujących zawieszenie świadczenia , przyznanej emerytury nie pobrał , aż do momentu zgłoszenia wniosku o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym . Wnioskodawca natomiast pobierał przyznaną emeryturę .

Z. T. , reprezentowany przez swojego pełnomocnika procesowego wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie od organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w taryfowej wysokości . Sąd Apelacyjny zważył co następuje :

Apelacja organu rentowego jest bezzasadna .

Sąd Apelacyjny podziela i przyjmuje za własne niesporne ustalenia faktyczne Sądu I instancji poczynione w sprawie .

Przedmiotem sporu była możliwość dokonania ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego wnioskodawcy zgodnie z art. 55 w zw. z art. 26 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS .

Sąd Apelacyjny podziela również ocenę prawną sprawy zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku a w szczególności wykładnię art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS sprowadzającą się do stwierdzenia

dopuszczalności przeliczenia świadczenia na tej podstawie , uzależnionego od wystąpienia przez ubezpieczonego z wnioskiem o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r. – przy czym wniosek ten – należy rozumieć jako wniosek o przyznanie emerytury na podstawie art. 27 ustawy , tj. w powszechnym wieku emerytalnym po raz pierwszy .

W utrwalonym już orzecznictwie sądowym przyjęto , (por. uchwała SN z dnia 4 lipca 2013 r. III UZP 4/13) , że ubezpieczony urodzony przed dniem 31 grudnia 1948 r. , który po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego kontynuował ubezpieczenie i wystąpił o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008 r. , ma prawo do jej wyliczenia na podstawie art. 26 w związku z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS , niezależnie od tego czy wcześniej złożył wniosek o emeryturę w niższym wieku emerytalnym lub o emeryturę wcześniejszą .

W uzasadnieniu uchwały wskazano m. In. ,że ten sposób wyliczania emerytury zaczął obowiązywać dopiero od 1 stycznia 2009 r. zaś warunek kontynuowania ubezpieczenia i wystąpienia z wnioskiem po 31 grudnia 2008 r. , miał umożliwić wyliczenie emerytury w tzw. formule zdefiniowanej składki , której podstawę wymiaru stanowi suma składek składanych na indywidualnym koncie ubezpieczonego . Ratio legis tego przepisu jest więc kontynuowanie opłacania składek, nie zaś ubieganie się o emeryturę wcześniejszą lub w niższym wieku emerytalnym . W utrwalonych poglądach judykatury , przyjmuje się nadto , że emerytura w niższym i w powszechnym wieku emerytalnym to odrębne rodzaje emerytur . W wyroku Sądu

Najwyższego z dnia 5 października 2006 r., I UK 82/06 (niepublikowany) wyrażono pogląd , że nie ma przeszkód prawnych , aby ubezpieczony pobierający emeryturę przyznaną mu w niższym wieku emerytalnym dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – art. 32 ustawy emerytalnej , domagał się przyznania emerytury przysługującej w tzw. powszechnym wieku emerytalnym na podstawie art. 27 tej ustawy , ponieważ ze względu na odmiennie przesłanki nabycia prawa do obu tych świadczeń organ ubezpieczeń społecznych powinien wydać decyzje w oparciu o różne podstawy prawne przysługujących ubezpieczonemu świadczeń emerytalnych , a następnie wypłacać świadczenie wyższe lub wybrane przez ubezpieczonego – art. 95 ust 1 ustawy (por. także wyrok z dnia 20 stycznia 2005 r., I UK 120/04 , OSNP 2005 Nr 16 , poz. 257 i orzecznictwo w nim powołane) .

Dlatego przepis art. 55 ustawy emerytalno – rentowej należy rozumieć jako przyznający uprawnienie do złożenia wniosku o wyliczenie emerytury w powszechnym wieku emerytalnym , jeżeli ubezpieczenie było kontynuowane po osiągnięciu wieku 60/65 lat , a wniosek został złożony po dniu 31 grudnia 2008 r., niezależnie od uzyskania przez te osoby emerytury wcześniejszej (art. 32) lub w niższym wieku emerytalnym (art. 29 ustawy) .

Powyższe stanowisko judykatury – ostatnio por. wyrok SN z dnia 8 lipca 2015 r. II UK 217/14 (publ. LEX 1771526) jest w pełni podzielane przez Sąd Apelacyjny i znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie w warunkach , gdy ubezpieczony urodzony w roku 1945 nabył prawo do emerytury w obniżonym wieku od października 2008 r. i kontynuując zatrudnienie opłacał nadal składki na ubezpieczenia społeczne . Powszechny wiek emerytalny (65 lat) uzyskał w roku 2010 , kontynuując nadal zatrudnienie . Wniosek o ustalenie prawa do przeliczenia świadczenia na podstawie art. 55 w zw. z art. 26 ustawy emerytalnej złożył 18 grudnia 2014 r.

Brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych do zakwestionowania prawidłowego orzeczenia Sądu I instancji z uwagi na „wypłatę świadczenia emerytalnego wnioskodawcy” – jak zarzuca w apelacji organ rentowy – nie wskazując podstawy prawnej zgłoszonego zarzutu . Treść art. 55 czy art. 26 ustawy emerytalnej takiego warunku nie zawiera .

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny z mocy art. 385 k. p. c. orzekł jak w sentencji wyroku .

Rozstrzygnięcie o kosztach wydano w oparciu o treść art. 98 i 108 k. p. c.